

5 De onderzoeksbevindingen

5.1 Inleiding

Op 5 juli 2012 hebben wij in een e-mail aan betrokkene negen vragen met bijlagen voorgelegd (**Bijlage I**). Naar aanleiding daarvan berichtte betrokkene ons op 10 juli 2012 per e-mail dat diezelfde morgen het college van GS besloten had dat alleen aan PS verantwoording wordt afgelegd. Dat laatste werd in een Statennotitie aan de leden van PS op 10 juli 2012 separaat medegedeeld (**Bijlage II**). In die notitie informeert GS de Staten over de wijze waarop zij omgaat met het onderzoek van KAFI Integrity dat wordt uitgevoerd in opdracht van de PVV. De notitie wordt afgesloten met de mededeling dat GS van mening is dat het doen van onderzoek door een particulier bureau, ook al is dit in opdracht van de PVV, geen recht doet aan de politieke verantwoordingsrelatie tussen PS en GS. Om die reden heeft GS besloten geen medewerking te verlenen aan het onderzoek.

Gelet op de aard van het door ons uit te voeren onderzoek zijn wij van mening dat een dergelijk onderzoek volkomen los staat van het wel of niet recht doen aan de politieke verantwoordingsrelatie waarover GS het in haar Statennotitie heeft. Met haar notitie lijkt GS het onderzoek kennelijk naar zich toe te willen trekken. Gelet op het feit dat niet GS maar betrokkene subject van onderzoek is, hebben wij om die reden de voorlopige onderzoeksbevindingen in het kader van het wederhoor voorgelegd aan betrokkene teneinde hem in de gelegenheid te stellen deze bevindingen te checken op feitelijke onjuistheden (zie ook hoofdstuk 4 onder 7).

5.2 De beantwoording van de onderzoeksvragen

5.2.1 Wat is de verblijfplaats van betrokkene sinds 1 april 2008?

Voordat wij aan de beantwoording van deze vraag toekomen wordt eerst kort ingegaan op de Wet gemeentelijke basisadministratie persoonsgegevens (*verder: Gba*). Daarin wordt onder ingezetene verstaan *de ingeschrevene op wiens persoonslijst niet het gegeven van zijn overlijden of van zijn vertrek uit Nederland als actueel gegeven is opgenomen*. En onder woonadres: *het adres waar een betrokkene woont of indien de betreffende betrokkene op meer dan één adres woont, het adres waar hij naar redelijke verwachting gedurende een half jaar de meeste malen zal overnachten*.³ Onder de verblijfplaats wordt in dit rapport verstaan de plaats waar betrokkene feitelijk woont of heeft gewoond.

Wij hebben vastgesteld dat aan betrokkene op 11 april 2007 door PS ontheffing is verleend voor het vereiste van ingezetenschap van de provincie Gelderland voor een periode van een jaar. Vervolgens stellen wij vast dat op 27 december 2007⁴ ten overstaan van notaris Van Driel te Nijmegen de akte passeert inzake de juridische levering van een appartement aan de Coehoornstraat 31 te Nijmegen, aan betrokkene en een derde.

³ Artikel 1 onder a Wet gemeentelijke basisadministratie persoonsgegevens

⁴ De koopovereenkomst is volgens de akte op 23 november 2007 tussen partijen overeengekomen.

Betrokkene blijkt namelijk het appartement samen te hebben gekocht met de (voormalig) drummer van de band John-Boy & The Waltons, waarvan betrokkene de gitarist/vocalist is. Blijkens de gegevens uit het kadaster wordt betrokkene voor 1 procent eigenaar van het appartement terwijl de andere koper voor 99 procent eigenaar wordt.

Vervolgens hebben wij vastgesteld dat door betrokkene vanaf 14 april 2008 tot en met 12 april 2011 ingediende reis- en verblijfskostendeclaraties zijn voorzien van het adres Coehoornstraat 31 te Nijmegen (onderdeel van de **bijlage IV**). Verder hebben wij aan de hand van kadastrale gegevens kunnen vaststellen dat betrokkene vanaf 24 maart 2003 eigenaar is van een woning aan de Van Karnebeekstraat 100 te Zwolle. Uit de door onze opdrachtgever ter beschikking gestelde rittenadministratie blijkt dat betrokkene met de dienstauto en chauffeur in de periode vanaf 1 april 2008 tot en met 14 juli 2011, 382 keer in Zwolle is opgehaald en aldaar 353 keer is afgezet (**bijlage III**).

Gelet op de hoogte van de door betrokkene ingediende en hierna in paragraaf 5.2.2 beschreven reiskostendeclaraties, is het opvallend dat niet is gebleken dat betrokkene op enig moment zijn vermeende verhuizing van Zwolle naar Nijmegen en de daarmee verband houdende kosten bij de provincie Gelderland heeft gedeclareerd.

Donderdag 6 december 2012

Op deze dag kondigt betrokkene zijn vertrek als staatssecretaris aan en legt daarover in het openbaar de volgende verklaring af:

"De afgelopen periode is er in de media aandacht geweest voor enkele aspecten van mijn werkzaamheden als lid van Gedeputeerde Staten van de provincie Gelderland. Naar aanleiding daarvan heb ik mij hier nog eens grondig in verdiept en juridisch advies ingewonnen. Ik ben daarbij tot de conclusie gekomen dat er discussie mogelijk is over mijn feitelijke woonplaats en daarnaast over de rechtmatigheid van de door mij ingediende declaraties reiskosten woon-werkverkeer. Met de intentie de provincie niet te benadelen heb ik daarin, ook in de gevallen dat ik vanuit Zwolle reisde, aangegeven dat het een reis Nijmegen-Arnhem betrof. Ik heb besloten het ter discussie staande bedrag aan de provincie terug te betalen. Ik heb geen zekerheid dat hiermee de discussie over deze periode ten einde komt. Mijn functie is een voorbeeldfunctie en mijn integriteit moet boven alle twijfel verheven zijn. Ik wil mijn functioneren als staatssecretaris en ook het kabinet en mijn partij op geen enkele wijze belasten met een eventuele verdere discussie. Met pijn in het hart heb ik besloten daarom terug te treden als staatssecretaris van Economische Zaken en mijn ontslag aangeboden aan HM de Koningin. De Minister-President, de minister van Economische Zaken, de overige collega's in het kabinet en de medewerkers van Economische Zaken dank ik voor de goede samenwerking en het vertrouwen dat ik heb ervaren."

Maandag 10 december 2012

Vervolgens stelt betrokkene in zijn door hem openbaar gemaakt e-mail van 10 december 2012

(**Bijlage VIII**) het volgende:

"Bedankt voor de mails, sms-jes en berichten via Linked. De berichtgeving in de media over mijn aftreden wordt sterk beïnvloed door het populaire frame van 'graaien/ zakken vullen', terwijl daar geen sprake van is. Degenen van jullie die ik afgelopen dagen al gesproken heb, heb ik dat al uitgelegd. Maar het is een heel verhaal en om het niet nog 100 keer te moeten vertellen, zet ik het maar even op de mail. Stuur het gerust door, het beeld dat wordt weggezet vreet toch aan Marion en mij. Aan de affaire gaat een heel

verhaal vooraf, waarbij je uitgebreid kunt discussiëren over de vraag of de regel dat een wethouder in gemeente / gedeputeerde in de provincie moet wonen nog van deze tijd is nu wethouders/gedeputeerden van buiten kunnen komen en het erg ver gaat om huis-en-haard definitief te moeten verlaten voor een onzekere baan die ieder moment kan eindigen. Maar goed, zo lang dat nog in de wet staat, heb je nu eenmaal met die regels te maken.

Ik hield mijn woning in Zwolle daarom aan en had daarnaast een kamer in Nijmegen, waar ik ook ingeschreven stond en ook regelmatig verbleef. Maar ik was ook zeer regelmatig in Zwolle. Daar maakte ik ook nooit een geheim van. Of ik hiermee de geest van de wet volgde is wellicht discutabel, maar politiek is hier eerder door de Gelderse Staten geen negatief oordeel aan verbonden. Gedeputeerden mochten toen ik begon de dienstauto niet voor woon-werkverkeer gebruiken, maar als er afspraken buiten de deur waren dan mocht ik de dag wel thuis beginnen en eindigen met de dienstauto. Anders moet je je eigen auto eerst weer ophalen bij het provinciehuis en dat levert veel extra kilometers op. De regels zijn inmiddels verder aangescherpt, maar destijds hanteerde de algemeen directeur de lijn dat je je op zo'n dag op ieder gewenst adres in Nederland mocht laten zetten. De regels sloten deze wijze van gebruik ook niet uit trouwens. Dus ik kon op zo'n dag kiezen voor Zwolle of voor Nijmegen, of volgens die regels: ieder ander adres in Nederland. Met een vriendin in Zwolle, werd het regelmatig Zwolle. Ook een groot deel van de provincie was vanuit Zwolle trouwens eenvoudiger (lees:goedkoper) te bereiken. Als ik in Zwolle had overnacht stonden in het begin van mijn aanstelling de kilometers die ik met de eigen auto naar het provinciehuis reed op mijn woon-werkverkeer-kilometerdeclaratie. Ik zag dat, en vond het zelf beter om Nijmegen-Arnhem te declareren: dus minder kilometers. Vergelijk het met iemand die een vaste kilometervergoeding krijgt en als ie elders (verder weg) logeert niet de extra kilometers gaat declareren. Dat was mijn - achteraf te simpele - redeneertrant. De fout is dus dat ik 'Nijmegen-Arnhem' liet invullen en daar mijn handtekening onder zette, terwijl ik die rit feitelijk niet maakte (want ik reed Zwolle-Arnhem). Had ik op de declaraties Zwolle-Arnhem ingevuld, met een regel er bij dat ik niet meer kilometers vergoed wilde hebben dan Arnhem-Nijmegen en dus daarom minder kilometers opvoerde, dan was dat probleem er niet geweest. In het frame van de media en tegenstanders wordt deze foutieve declaratie uitgelegd als het 'verdoezelen' van het feit dat ik in Zwolle verbleef in plaats van in Nijmegen. Dat was oprecht niet mijn intentie, ik wilde simpelweg niet meer kilometers declareren door mijn keuze om ook in Zwolle te slapen. Achteraf gezien, op een heel onhandige manier. Dat ik met de dienstauto naar Zwolle ging is in de rittenstaten van dienstauto's van de provincie eenvoudig terug te vinden: wie de declaraties opvraagt, kan even eenvoudig die rittenstaten opvragen. Om schoon schip te maken, heeft ik besloten alle woon-werk-declaraties Nijmegen-Arnhem terug te betalen. Ook de ritten die wel echt naar Nijmegen waren. Want het is ondoenlijk om dat voor al die jaren van dag tot dag uit te zitten vogelen. Dat totaalbedrag, dat in het echt dus lager is, ligt ergens tussen de 800 en 900 euro. Het gaat dus niet om graaien, maar om onzorgvuldig of onhandig omgaan met declaraties, maar wel met de intentie het goede te doen. Wat verder niet ter zake doet, maar waaruit wel blijkt dat beeld van 'graaier' onrecht is, is dat ik regelmatig inkomsten van gastlezingen of commissievoorzitterschappen direct in de provinciekas liet storten, ook als dat volgens de regels niet per se hoefde. Dat gaat om duizenden euro's. Als je wilt graaien, dan maak je volgens mij andere keuzes ...

Ik maakte een fout en betaal daarvoor een hoge prijs. De beeldvorming die daar nu overheen komt, doet zeer. Ik snap natuurlijk wel hoe zo'n mediaframe werkt. Het is voor de media blijkbaar moeilijk om uit te leggen dat iemand verkeerd declareerde, maar er zelf niet beter van werd. Dat past niet in het frame van 'graaien' en 'zelfverrijking'. Als dat frame eenmaal dominant wordt, dan wordt vervolgens ook alles negatief uitgelegd. En krijgen ook tegenstanders alle ruimte om nog een hoop onzin toe te voegen. Ook de jaarlijkse heisessie van het gehele college van GS in Gelderland in een Gelders kasteel, wordt in sommige media nu opgevoerd als een privé-feestje van mij met wat vrienden. Dat is echt de grootste mogelijke onzin. En zo wordt er meer uit z'n context getrokken. Dat beeld krijg ik bij het grote publiek niet meer rechtgezet, maar ik vind het zelf wel prettig als de mensen in mijn directe en wijdere omgeving weten dat het allemaal stukken genuanceerder ligt. Je kunt me dom of stom of onhandig noemen en met die kwalificaties heb ik dan ook geen moeite. Maar het was geen opzettelijke fraude of zelfverrijking, terwijl dat wel het beeld is dat in de media overheerst. Ik weet dat velen van jullie me toch wel vertrouwden, maar het voelt goed om mijn verhaal te delen. Als alle emotie achter de rug is hoop ik dat ook een keer met een groter publiek te kunnen delen. Voel je vrij deze mail te delen met wie dan ook, Groeten Co".

Feitelijk woonadres en/of verblijfplaats

Uit het vorenstaande blijkt dat betrokkene kennelijk meer verbleef en verblijft in zijn woning te Zwolle dan op het adres waarop hij formeel in Nijmegen stond ingeschreven. Buiten de in de bijlage III opgenomen rittenstaten leiden wij dat mede af uit hetgeen betrokkene heeft verklaard op 6 en 10 december 2012. Daarbij verwijzen wij naar de volgende tekstdelen:

[Begin citaat] *Ik ben daarbij tot de conclusie gekomen dat er discussie mogelijk is over mijn feitelijke woonplaats.* **[Einde citaat]**⁵ en

[Begin citaat] *Ik hield mijn woning in Zwolle daarom aan en had daarnaast een kamer in Nijmegen, waar ik ook ingeschreven stond en ook regelmatig verbleef. Maar ik was ook zeer regelmatig in Zwolle. Daar maakte ik ook nooit een geheim van. Of ik hiermee de geest van de wet volgde is wellicht discutabel, maar politiek is hier eerder door de Gelderse Staten geen negatief oordeel aan verbonden.* **[Einde citaat]**⁶

Gelet op de rittenstaten, zoals opgenomen in de bijlage III en gelet op de door hem ingediende reiskostendeclaraties (onderdeel van bijlage IV) en bovenstaande citaten (*verbleef regelmatic in Nijmegen* versus *verbleef zeer regelmatig in Zwolle*), had betrokkene als gedeputeerde van Gelderland kennelijk zijn hoofdverblijf in Zwolle en heeft hij daarmee niet voldaan aan de vereisten van artikel 35b j° artikel 10 Provinciewet. In beginsel dient een gedeputeerde zijn werkelijke woonplaats te hebben in de provincie waar hij gedeputeerde is ⁷. Uitgangspunt daarbij is dat hij deel uitmaakt van de lokale gemeenschap en daarmee voeling moet hebben ⁸ en vooral omdat hij zo zelf de effecten van het door hem gevoerde bestuur ervaart ⁹.

Gelet op artikel 46 Provinciewet had betrokkene dan ook direct op 1 april 2008, de dag dat de termijn verliep van de ontheffing om ingezetene van de provincie te zijn, zijn ontslag als gedeputeerde moeten indienen en daarvan schriftelijk mededeling moeten doen aan PS.

Conclusie1:

Wij stellen vast dat betrokkene gedurende de periode dat hij gedeputeerde van Gelderland was, zijn feitelijk woonadres c.q. hoofdverblijf buiten de provincie Gelderland had, namelijk in Zwolle. Op grond van artikel 46 Provinciewet diende hij direct na 1 april 2008 zijn ontslag als gedeputeerde in te dienen. In plaats daarvan is betrokkene als gedeputeerde aangebleven.

⁵ Door betrokkene afgegeven verklaring op 6 december 2012.

⁶ Door betrokkene openbaar gemaakte e-mail van 10 december 2012.

⁷ Artikel 10 Provinciewet

⁸ Zie NV, Kamerstukken II 30 480, nr 5 p.3

⁹ 2011Z10088: Vragen van het lid Ortega-Martijn (ChristenUnie) aan de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties over mogelijk misbruik van ontheffing ingezetenschap door wethouders (ingezonden 17 mei 2011)

5.2.2 Zijn de door of namens betrokkene bij de provincie Gelderland ingediende reis- en verblijfskostendeclaraties rechtmatig en/of functioneel?

Tijdens het onderzoek hebben wij de beschikking gekregen over een deel van de door betrokkene ingediende reis- en verblijfskostendeclaraties over de jaren 2008, 2009 en 2011 waarbij deze declaraties betrekking hebben op gedeclareerde kilometers (0,14 en later 0,15 eurocent per kilometer) met eigen vervoer van Nijmegen-Arnhem vice versa. Het betreft de volgende declaraties:

1. 14 mei 2008 over de maand april 2008	ad. 22,54 euro;
2. 02 juni 2008 over de maand mei 2008	ad. 30,24 euro;
3. 30 september 2008 over de maand juli 2008	ad. 20,16 euro;
4. 30 september 2008 over de maand augustus 2008	ad. 10,08 euro;
5. 21 oktober 2008 over de maand september 2008	ad. 40,32 euro;
6. 05 november 2008 over de maand oktober 2008	ad. 25,20 euro;
7. 01 december 2008 over de maand november 2008	ad. 15,12 euro;
8. 18 december 2008 over de maand december 2008	ad. 20,16 euro;
9. 09 februari 2009 over de maand januari 2009	ad. 19,66 euro;
10. 23 maart 2009 over de maand februari 2009	ad. 20,16 euro;
11. 09 april 2009 over de maand maart 2009	ad. 30,24 euro;
12. 11 mei 2009 over de maand april 2009	ad. 25,20 euro;
13. 19 juni 2009 over de maand mei 2009	ad. 15,12 euro;
14. 15 juli 2009 over de maand juni 2009	ad. 5,04 euro;
15. 06 oktober 2009 over de maand september 2009	ad. 35,28 euro;
16. 03 maart 2011 over de maand januari 2011	ad. 10,80 euro;
17. 03 maart 2011 over de maand februari 2011	ad. 27,00 euro;
18. 01 april 2011 over de maand maart 2011	ad. 54,00 euro;
19. 02 mei 2011 over de maand april 2011	ad. 21,60 euro.

Indien wij de rittenstaten uit de bijlage III naast deze ingediende declaraties leggen dan stellen wij vast dat op de volgende data betrokkene met de dienstauto en chauffeur wordt opgehaald en/of wordt gebracht te Zwolle, maar dat hij op diezelfde data ook kilometers declareert inzake eigen vervoer van Nijmegen naar Arnhem vice versa. Dit betreft:

a. dinsdag 10 februari 2009: volgens rittenstaat om 07.30 uur te Zwolle opgehaald en om 15.00 uur aldaar gebracht en volgens de reiskostendeclaratie van 23 maart 2009, 36 kilometer x 0,14 eurocent voor eigen vervoer van en naar Nijmegen;

b. woensdag 20 mei 2009: volgens rittenstaat om 07.15 uur te Zwolle opgehaald en volgens reiskostendeclaratie van 19 juni 2009, 36 kilometer x 0,14 eurocent voor eigen vervoer van en naar Nijmegen.

Donderdag 6 december 2012

Zoals hiervoor gesteld kondigt betrokkene op deze dag zijn aftreden aan. Met betrekking tot zijn ingediende declaraties zei hij daarover:

[Begin citaat] *Ik ben daarbij tot de conclusie gekomen dat er discussie mogelijk is over mijn feitelijke woonplaats en daarnaast over de rechtmatigheid van de door mij ingediende declaraties reiskosten woon-werkverkeer. Met de intentie de provincie niet te benadelen heb ik daarin, ook in de gevallen dat ik vanuit Zwolle reisde, aangegeven dat het een reis Nijmegen-Arnhem betrof.* **[Einde citaat]**

Uit deze verklaring blijkt onder andere dat door betrokkene ingediende reis- en verblijfskosten-declaraties niet in overeenstemming zijn met de werkelijkheid. Zo declareerde hij reiskosten met eigen vervoer van Nijmegen naar Arnhem vice versa, terwijl hij in zijn verklaring aangeeft dat het in werkelijkheid ging om reizen van Zwolle naar Arnhem vice versa. Wij hebben vastgesteld dat met het ondertekenen van de reis- en verblijfskostendeclaraties, zoals die zijn opgenomen in de **bijlage IV** van dit rapport en hiervoor beknopt zijn benoemd, door betrokkene expliciet wordt verklaard dat deze door hem naar waarheid zijn ingevuld.

Conclusie 2:

Mede gelet op de verklaring van betrokkene stellen wij vast dat door hem ingediende reis- en verblijfskostendeclaraties, niet naar waarheid zijn ingevuld, maar kennelijk wel door hem als echt en onvervalst zijn gebruikt. Hierdoor ontbreekt de rechtmatigheid van deze ingediende declaraties en kan evenmin gesproken worden dat deze functioneel zijn geweest. Betrokkene heeft zich dan ook op dat punt vermoedelijk schuldig gemaakt aan valsheid in geschrift hetgeen strafbaar is gesteld in artikel 225 Wetboek van Strafrecht.

5.2.3 Heeft het gebruik van de dienstauto door betrokkene vanaf april 2008 overeenkomstig de regelgeving die daarop van toepassing is plaatsgevonden?

Om deze vraag te kunnen beantwoorden wordt eerst kort ingegaan op de in dat kader relevante regelgeving. Die bestaat uit de volgende documenten:

- a. De "Verordening rechtspositie gedeputeerden, staten- en commissieleden Gelderland 2007" (verder: de Verordening) en dan meer specifiek artikel 23 (*Dienstauto*) eerste en tweede lid. Deze Verordening is onder andere gewijzigd op 2 april 2008 en op 24 februari 2011;
- b. De "Gedragscode bestuurlijke integriteit Commissaris van de Koningin en gedeputeerden" (verder: de Gedragscode) en dan meer specifiek artikel 9 (Gebruik van provinciale voorzieningen) onder 9.3. Deze Gedragscode is in werking getreden op 11 april 2003;

De Verordening (**Bijlage VI**) bepaalt onder andere dat een gedeputeerde voor reizen ten behoeve van de provincie gebruik kan maken van een dienstauto met of zonder chauffeur. Verder kan de dienstauto met of zonder chauffeur door de gedeputeerde ook worden gebruikt voor het reizen

tussen de woning en de plaats van tewerkstelling en voor reizen ten behoeve van nevenfuncties die de gedeputeerde vervult uit hoofde van zijn ambt. ¹⁰

Aansluitend bepaalt de Gedragscode (**Bijlage VII**) dat indien het belang van de provincie daarmee is gediend, het college van GS kan besluiten dat bestuurders voor hun dienstreizen gebruik maken van een dienstauto met chauffeur. Het gebruik van deze voorziening wordt centraal geregistreerd. Verder kan GS bepalen dat in bijzondere gevallen van de dienstauto gebruik kan worden gemaakt voor woon- werkverkeer of voor de uitoefening van q.q.- nevenfuncties. ¹¹

De Gedragscode kan worden gezien als een 'Lex specialis' ten opzichte van de algemene regel zoals neergelegd in de Verordening. Daarbij legt GS zich in de Gedragscode een zwaarder regime op ten aanzien van het gebruik van de dienstauto, dan in de Verordening. Om antwoord te kunnen geven op de in deze paragraaf te beantwoorden onderzoeksvraag hebben wij de rittenstaten geanalyseerd en vervolgens gelegd naast de door betrokkene over diezelfde periode ingediende reis- en verblijfskostendeclaraties. Dit heeft geresulteerd in het overzicht zoals is opgenomen in de bijlage IV. Uit dat overzicht blijkt onder andere dat betrokkene tientallen keren met de dienstauto naar Zwolle wordt gebracht, terwijl uit de door hem ingediende declaraties blijkt dat hij de volgende dag met eigen vervoer van Nijmegen naar Arnhem vice versa rijdt. Gelet op het feit dat het tijdstip waarop betrokkene met de dienstauto in Zwolle wordt afgezet meerdere keren is gelegen na 21.00 uur, was niet duidelijk om welke reden hij op dat moment in Zwolle werd afgezet. Te meer daar hij de volgende dag met eigen vervoer van Nijmegen naar Arnhem vice versa rijdt. Inmiddels is duidelijk en bekend geworden dat in ieder geval een deel van deze ritten van en naar Nijmegen niet hebben plaatsgevonden.

Indien de overzichten uit de bijlage III en IV worden gelegd naast de van toepassing zijnde regelgeving (Verordening en Gedragscode) dan hebben de uitgevoerde ritten met de dienstauto van en naar Zwolle niet plaatsgevonden overeenkomstig de daarop van toepassing zijnde regelgeving. Zelfs niet indien daarbij wordt meegenomen (zie paragraaf 5.2.1) dat Zwolle de feitelijke woonplaats van betrokkene is. Volgens de Gedragscode kan GS namelijk bepalen dat, zoals eerder is opgemerkt, in bijzondere gevallen van de dienstauto gebruik kan worden gemaakt voor woonwerkverkeer. Gelet op de honderden uitgevoerde ritten van en naar Zwolle kan echter niet worden volgehouden dat sprake is van een bijzonder geval, maar veel eerder van structureel uitgevoerde autoritten. Dat een en ander in strijd is met de Gedragscode wordt mede verstrekt door de inhoud van een e-mail van 28 november 2011 (**bijlage V**) van de voormalig algemeen directeur van de provincie Gelderland aan de huidige algemeen directeur. In deze e-mail is onder andere het volgende opgenomen:

[begin citaat] Ook het gebruik van de dienstauto door gedeputeerden zelf, dat soms iets ruimer was als strikt in de regeling was vastgelegd, werd door mij op redelijkheid en doelmatigheid beoordeeld. Daaronder viel naar mijn oordeel ook het feit dat een gedeputeerde af en toe aan het eind van een dag met besprekingen in de provincie niet naar zijn formele huisadres, maar op een ander adres werd afgezet.

¹⁰ Zie artikel 23 eerste en tweede lid

¹¹ Zie artikel 9 onder 9.3

Voor wat betreft de afstanden maakte dat voor de provincie vaak geen verschil en voor de gedeputeerde werd het daarmee makkelijker zijn vaak overvolle agenda af te werken. Ook het gebruik voor medische afspraken - strikt genomen privé zaken - kwam af en toe voor. Al deze zaken zijn door mij vanuit provinciaal perspectief steeds op doelmatigheid en redelijkheid beoordeeld en waren naar mijn oordeel zeer wel acceptabel. Daarbij wil ik tot slot ook opmerken dat ik op de hoogte was van deze wijze van gebruik van de dienstauto's door de gedeputeerden en dat zij er daarom op mochten vertrouwen dat hun gebruik van de dienst-auto's geen problemen zou opleveren. [einde citaat]

Uit bovenstaand citaat blijkt dat de reikwijdte van de op het gebruik van de dienstauto van toepassing zijnde regelgeving (lees: de Gedragscode), in de praktijk is opgerekt. Naar het oordeel van de voormalig directeur was volgens hem vanuit provinciaal perspectief bezien en door hem beoordeeld op doelmatigheid en redelijkheid, het gebruik van de dienstauto zeer wel acceptabel. Hij sluit af met de opmerking dat de gedeputeerden er op mochten vertrouwen, gelet op het feit dat hij op de hoogte was, het gebruik van de dienstauto's geen problemen zou opleveren. Deze opstelling van de voormalig directeur is opmerkelijk nu uit de Gedragscode zelf blijkt dat met name een ander gebruik van de dienstauto uitsluitend en alleen kan worden gewijzigd door GS en de Gedragscode uiteindelijk wordt vastgesteld door PS en zeker niet door een algemeen directeur. Verder is de Gedragscode op het punt van het gebruik van de dienstauto volstrekt helder en zeker niet voor meerderlei uitleg vatbaar. Zelfs indien er toestemming aan betrokkene zou zijn gegeven op basis van een besluit van GS, dan kan het volgens de Gedragscode niet anders zijn dan dat van de dienstauto in bijzondere gevallen gebruik mag worden gemaakt tussen woonadres en plaats van tewerkstelling. Betrokkene heeft in zijn e-mail van 10 december 2012 (Bijlage VIII) daarover onder andere het volgende opgemerkt:

[Begin citaat] *De regels zijn inmiddels verder aangescherpt, maar destijds hanteerde de algemeen directeur de lijn dat je je op zo'n dag op ieder gewenst adres in Nederland mocht laten afzetten. De regels sloten deze wijze van gebruik ook niet uit trouwens. Dus ik kon op zo'n dag kiezen voor Zwolle of voor Nijmegen, of volgens die regels: ieder ander adres in Nederland. [Einde citaat]*

Wij stellen vast dat betrokkene daarbij vergeet aan te geven dat de algemeen directeur in zijn e-mail spreekt over af en toe aan het eind van een dag met besprekingen in de provincie niet naar zijn formele huisadres, maar op een ander adres kon worden afgezet. En met betrekking tot de regels die een dergelijk gebruik trouwens niet uit zouden sluiten aldus betrokkene, merken wij op dat op basis van de Gedragscode deze aanname onjuist is.

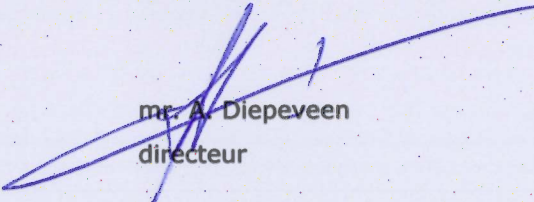
Conclusie 3:

Wij stellen vast dat het gebruik van de dienstauto door betrokkene in ieder geval vanaf april 2008 niet overeenkomstig de Gedragscode heeft plaatsgevonden met name daar waar het betreft de ritten van en naar Zwolle.

6 Tot slot

Gelet op het feit dat in dit dossier vermoedelijk sprake is van een gepleegd strafbaar feit, te weten vermoedelijke overtreding van artikel 225 Wetboek van Strafrecht, mag dit rapport worden gebruikt ter ondersteuning van een eventuele strafrechtelijke aangifte bij het Openbaar Ministerie.

Hoogachtend,



mr. A. Diepeveen
directeur